

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített kilencedik tanács)

2021. szeptember 29. *

„Verseny – Kartellek – Az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorok piaca – Az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének megsértését megállapító határozat – Az árak összehangolása az egész EGT-ben – Kifogásközlés – 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás – Az eladások értéke – Arányosság – Egyenlő bánásmód – A jogsértés súlya – Enyhítő körülmények”

A T-343/18. sz. ügyben,

a **Token Corp.** (székhelye: Szendai [Japán], képviselik: C. Thomas ügyvéd és T. Yuen solicitor)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek: A. Cleenewerck de Crayencour, F. van Schaik és L. Wildpanner, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az elsődlegesen az [EUMSZ] 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT.40136 – „kondenzátorok” ügy) 2018. március 21-én hozott C(2018) 1768 final bizottsági határozat annyiban történő megsemmisítése iránt, amennyiben e határozat a felperessel szemben bírságokat szab ki, és másodlagosan e bírságok összegének csökkentése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács),

tagjai: M. J. Costeira elnök (előadó), D. Gratsias, M. Kancheva, Berke B. és T. Perišin bírák,

hivatalvezető: E. Artemiou tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2020. október 12-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítélet¹

A jogvita előzményei

A felperes és az érintett ágazat

- 1 A felperes, a Tokin Corp. Japánban székhellyel rendelkező társaság, amely tantál-elektrolitkondenzátorokat gyárt és értékesít. 2017. április 19-ig a NEC Tokin Corporation néven volt ismert.
- 2 2009. augusztus 1-jétől 2013. január 31-ig a felperes 100%-ban a Nec Corp. tulajdonában állt.
- 3 A szóban forgó jogsértés az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorokat érinti. A kondenzátorok olyan elektromos alkotóelemek, amelyek elektromos mezőben elektrosztatikus módon villamos energiát tárolnak. Az elektrolitkondenzátorokat szinte minden elektronikus termékben használják, így személyi számítógépekben, táblagépekben, telefonokban, légkondicionálókban, hűtőgépekben, mosógépekben, gépjárműipari termékekben és ipari készülékekben. Az ügyfélkör tehát igen változatos. Az elektrolitkondenzátorok, közelebbről az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorok olyan termékek, amelyeknek az ára fontos versenytényező.

A közigazgatási eljárás

- 4 2013. október 4-én a Panasonic és leányvállalatai a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 2006. C 298., 17. o.; a továbbiakban: 2006. évi engedékenységi közlemény) 14. és 15. pontja alapján marker iránti kérelmet nyújtottak be az Európai Bizottsághoz, információkat szolgáltatva feltételezett jogsértés fennállásáról az elektrolitkondenzátorok ágazatában.
- 5 2014. március 28-án a Bizottság [az EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 18. cikke alapján információkat kért több, az elektrolitkondenzátorok ágazatában működő vállalkozástól, többek között a felperestől.
- 6 2014. május 21-én a felperes a Nec társasággal együtt a 2006. évi engedékenységi közlemény alapján a bírság összegének csökkentése iránti kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz.
- 7 2015. november 4-én Bizottság kifogásközlést fogadott el, amelyet többek között a felpereshez is címzett.
- 8 A Bizottság a kifogásközlés címzettjeit, köztük a felperest, a 2016. szeptember 12. és 14. között tartott meghallgatáson hallgatta meg.

¹ A jelen ítéletnek csak azok a pontjai kerülnek ismertetésre, amelyek közzétételét a Törvényszék hasznosnak tartja.

A megtámadott határozat

- 9 2018. március 21-én a Bizottság az [EUMSZ] 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT.40136 – „kondenzátorok” ügy) meghozta a C(2018) 1768 final határozatot (a továbbiakban: megtámadott határozat).

A jogsértés

- 10 A megtámadott határozatban a Bizottság megállapította az EUMSZ 101. cikkbe és az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás 53. cikkébe ütköző egységes és folyamatos jogsértés fennállását az elektrolitkondenzátorok ágazatában, amely jogsértésben kilenc vállalkozás, illetve vállalkozáscsoport, vagyis az Elna, a Hitachi AIC, a Holy Stone, a Matsuo, a Nichicon, a Nippon Chemi-Con, a Rubycon, a Sanyo (vagyis a Sanyo és a Panasonic együtt), a Nec és a felperes – együtt: NEC Tokin – vett részt (a továbbiakban együtt: a kartell résztvevői) (a megtámadott határozat (1) preambulumbekzdése és 1. cikke).
- 11 A Bizottság lényegében megállapította, hogy a szóban forgó jogsértés 1998. június 26. és 2012. április 23. között az EGT egész területén megvalósult, és olyan megállapodásokból és/vagy összehangolt magatartásokból állt, amelyek célja az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorok szállítására vonatkozó árpolitikák összehangolása volt (a megtámadott határozat (1) preambulumbekzdése).
- 12 A kartellt lényegében olyan többoldalú találkozókat révén szervezték meg, amelyeket általában Japánban tartottak havonta vagy kéthavonta az értékesítési felsővezetők szintjén, és hathavonta a vezetők szintjén, beleértve az elnököket is (a megtámadott határozat (63), (68) és (738) preambulumbekzdése).
- 13 A többoldalú találkozókat először is 1998 és 2003 között „az elektrolitkondenzátor(ok) köre”, „az elektrolitkondenzátorok konferenciája” vagy „ECC-találkozók” néven szervezték meg. A találkozókat ezt követően 2003 és 2005 között „alumínium-tantál konferencia”, „az alumínium- vagy tantálkondenzátorok csoportja” vagy „ATC-találkozók” néven szervezték meg. Végül 2005 és 2012 között „piackutatási csoport” vagy „marketingcsoport” (a továbbiakban: MK-találkozók) néven szervezték meg őket. Az MK-találkozókkal párhuzamosan – és azokat kiegészítve – 2006 és 2008 között „a költségek növekedése” vagy „a kondenzátorok emelése” néven találkozókat (a továbbiakban: CUP-találkozók) szerveztek (a megtámadott határozat (69) preambulumbekzdése).
- 14 E többoldalú találkozókat mellett a kartell résztvevői szükség szerint kétoldalú és háromoldalú *ad hoc* kapcsolatokat is fenntartottak (a megtámadott határozat (63), (75) és (739) preambulumbekzdése).
- 15 A versenyellenes információcsere keretében a kartell résztvevői lényegében az alkalmazott árakra és a jövőbeli árakra, a jövőbeni árcsökkentésekre és e csökkentések tartományaira, továbbá a kínálatra és a keresletre – ideértve a jövőbeli kínálatot és keresletet is – vonatkozó információkat cseréltek, és bizonyos esetekben ármegállapodásokat kötöttek, amelyeket alkalmaztak és követtek (a megtámadott határozat (62), (715), (732) és (741) preambulumbekzdése).

- 16 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a kartell résztvevőinek magatartása a megállapodás és/vagy összehangolt magatartás egyik formájának minősül, amely közös célkitűzésre, vagyis arra irányult, hogy elkerüljék az árversenyt, és összehangolják jövőbeni magatartásukat az elektrolitkondenzátorok értékesítésével kapcsolatban, ezáltal csökkentve a piaci bizonytalanságot (a megtámadott határozat (726) és (731) preambulumbekzdése).
- 17 A Bizottság megállapította, hogy e magatartásnak egységes versenyellenes célja volt (a megtámadott határozat (743) preambulumbekzdése).

A felperes és a Nec felelőssége

- 18 A Bizottság megállapította a felperes felelősségét a kartellben 2003. január 29. és 2012. április 23. között való közvetlen részvétele miatt, kivéve a CUP-találkozókat illetően (a megtámadott határozat (944) és (1022) preambulumbekzdése, valamint 1. cikkének e) pontja).
- 19 Ezenkívül a Bizottság megállapította a Nec mint anyavállalat felelősségét, amely vállalkozás a 2009. augusztus 1-jétől 2012. április 23-ig tartó időszakban a felperes teljes tőkéjével rendelkezett, kivéve a CUP-találkozókat illetően (a megtámadott határozat (945) és (1022) preambulumbekzdése, valamint 1. cikkének e) pontja).

A felperessel szemben kiszabott bírságok

- 20 A megtámadott határozat 2. cikkének f) és g) pontja egyrészt 5 036 000 euró összegű bírságot szabott ki a felperessel szemben a Nec társasággal „együttesen és egyetemlegesen”, másrészt pedig 8 814 000 euró összegű bírságot szabott ki a felperessel szemben.

A bírságok összegének kiszámítása

- 21 A bírságok összegének kiszámításakor a Bizottság az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatásban (HL 2006. C 210., 2. o.; a továbbiakban: 2006. évi iránymutatás) kifejtett módszert követte (a megtámadott határozat (980) preambulumbekzdése).
- 22 Először is a felperessel szemben kiszabott bírságok alapösszegének meghatározása érdekében a Bizottság a 2006. évi iránymutatás 13. pontjának megfelelően a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évében teljesített eladások értékét vette figyelembe (a megtámadott határozat (989) preambulumbekzdése).
- 23 A Bizottság az eladások értékét az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorok EGT-ben letelepedett ügyfelek részére történő értékesítése alapján számította ki (a megtámadott határozat (990) preambulumbekzdése).
- 24 Ezenkívül a Bizottság az eladások releváns értékét a két termékkategória, vagyis az alumínium-elektrolitkondenzátorok és a tantál-elektrolitkondenzátorok tekintetében külön számította ki, és az időtartam alapján eltérő szorzókat alkalmazott azokra (a megtámadott határozat (991) preambulumbekzdése).

- 25 A felperest illetően a Bizottság az időtartam vonatkozásában 9,23-os szorzót alkalmazott, amely a 2003. január 29. és 2012. április 23. közötti időszaknak felelt meg (a megtámadott határozat (1007) preambulumbekzdésének 1. táblázata).
- 26 A Bizottság az eladások értékének a jogsértés súlya címén figyelembe veendő arányát 16%-ban állapította meg. E tekintetben úgy ítélte meg, hogy az árak összehangolására irányuló horizontális „megállapodások” jellegüknel fogva az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének legsúlyosabb megsértései közé tartoznak, és hogy a kartell az EGT egész területére kiterjedt (a megtámadott határozat (1001)–(1003) preambulumbekzdése).
- 27 A Bizottság a 2006. évi iránymutatás 25. pontja alapján a kiszabott bírság kellően elrettentő jellegének biztosítása érdekében 16%-os kiegészítő összeget alkalmazott (a megtámadott határozat (1009) preambulumbekzdése).
- 28 A Bizottság ennél fogva a felperessel szemben kiszabandó bírság alapösszegét 16 799 000 euróban állapította meg, amelyből 6 108 000 eurót a felperessel szemben – a Nec társasággal együttesen és egyetemlegesen – kiszabandó bírság alapösszege tett ki (a megtámadott határozat (1010) preambulumbekzdésének 2. táblázata).
- 29 Másodszor, ami a bírságok alapösszegének kiigazítását illeti, a Bizottság egyrészt enyhítő körülmények címén a felperes és a Nec esetében a bírság alapösszegét 3%-kal csökkentette azzal az indokkal, hogy a CUP-találkozókon való részvételük nem nyert bizonyítást, és semmi nem bizonyítja, hogy azokról tudomásuk lett volna (a megtámadott határozat (1022) preambulumbekzdése).
- 30 Másrészt a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó jogsértés elkövetésének időpontjában a Nec felelősségét már megállapították egy olyan versenyellenes magatartásért, amelyet az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/38.511 – DRAM-ügy) 2010. május 19-én hozott C(2011) 180/09 final bizottsági határozat állapított meg. Következésképpen a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a Nec esetében a bírság alapösszegét visszaesés mint súlyosító körülmény címén 50%-kal meg kell emelni (a megtámadott határozat (1011)–(1013) preambulumbekzdése).
- 31 Harmadszor a Bizottság a felperes és a Nec esetében a 2006. évi engedékenységi közlemény alapján tanúsított együttműködésükért 15%-kal csökkentett minden olyan bírságösszeget, amelyet egyébként velük szemben a jogsértés miatt kiszabtak volna (a megtámadott határozat (1104) és (1105) preambulumbekzdése).
- 32 A Bizottság ennél fogva a felperessel és a Nec társasággal szemben kiszabott bírságok teljes összegét 16 445 000 euróban állapította meg (a megtámadott határozat (1139) preambulumbekzdésének 3. táblázata).

[omissis]

Az eljárás és a felek kérelmei

- 34 A Törvényszék Hivatalához 2018. június 3-án benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.

- 35 A Bizottság 2018. szeptember 26-án nyújtotta be ellenkérelmét a Törvényszék Hivatalához.
- 36 A választ és a viszonzválaszt a Törvényszék Hivatalához 2018. november 22-én, illetve 2019. január 29-én nyújtották be.
- 37 A Törvényszék második tanácsának javaslatára a Törvényszék az eljárási szabályzatának 28. cikke alapján úgy határozott, hogy az ügyet kibővített ítélkező testület elé utalja.
- 38 Mivel a Törvényszék tanácsainak összetétele módosult, az eljárási szabályzat 27. cikkének (5) bekezdése alapján az előadó bírót a kibővített kilencedik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.
- 39 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék (kibővített kilencedik tanács) úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát, és az eljárási szabályzat 89. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket intézett a felekhez, valamint felhívta őket arra, hogy azokra a tárgyaláson válaszoljanak. A Törvényszék a 2020. október 12-én tartott tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszait.
- 40 Berke B. bíró 2021. augusztus 1-jén bekövetkezett halálát követően azon három bíró, akiknek az aláírása szerepel a jelen ítéleten, az eljárási szabályzat 22. cikkének és 24. cikke (1) bekezdésének megfelelően folytatta a tanácskozásokat.
- 41 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- elsődlegesen semmisítse meg a megtámadott határozat 2. cikkének f) és g) pontját annyiban, amennyiben e rendelkezések vele szemben bírságokat szabnak ki;
 - másodlagosan csökkentse a vele szemben kiszabott bírságok összegét;
 - kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.
- 42 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet;
 - kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A jogkérdésről

- 43 A felperes mind az elsődlegesen előterjesztett, a vele szemben kiszabott bírságok törlése iránti kérelmének, mind a másodlagosan előterjesztett, e bírságok összegének csökkentése iránti kérelmének alátámasztása érdekében két jogalapra hivatkozik. A felperes e jogalapokat a Bizottság által elkövetett különböző hibákra és jogsértésekre alapítja, amelyek az első jogalapot illetően a bírságok alapösszegének kiszámítása során az eladások értékének meghatározása céljából figyelembe vett referencia-időszakra, a második jogalapot illetően pedig arra vonatkoznak, hogy a Bizottság nem alkalmazott alacsonyabb súlyossági együtthatót amiatt, hogy a felperes nem vett részt a CUP-találkozókon.

A megtámadott határozat megsemmisítése iránti kérelemről

[omissis]

Az első, a bírságok alapösszegének kiszámítása során az eladások értékének meghatározása céljából figyelembe vett referencia-időszakra vonatkozó jogalapról

[omissis]

– Az első jogalap első, a Bizottság 1/2003 rendelet 23. cikkének (3) bekezdése szerinti mérlegelési jogköre korlátainak figyelmen kívül hagyására és az arányosság elvének megsértésére alapított részéről

- 51 Az első jogalap első részében a felperes azt állítja, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyta az 1/2003 rendelet 23. cikkének (3) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörének korlátait, és megsértette az arányosság elvét, mivel a bírság alapösszegének kiszámításakor a felperes jogsértésben való részvétele utolsó teljes évében teljesített eladásainak értékét vette figyelembe.

[omissis]

- 79 Harmadszor el kell utasítani a felperes arra alapított érvét, hogy a Bizottság módosította a jogsértés befejezésének időpontját, miközben tudta, hogy e módosítás azzal a hatással jár, hogy megtöbbszörözi a felperes eladásainak értékét, következésképpen pedig a bírság összegét.
- 80 A jelen ügyben kétségkívül meg kell állapítani, hogy a Bizottság által küldött kifogásközlésben az szerepelt, hogy a felperes 2013. december 11-ig vett részt a jogsértésben (lásd a kifogásközlés 310. pontját), miközben a megtámadott határozatban a Bizottság egyrészt megállapította, hogy a szóban forgó jogsértés időtartama 2012. április 23-ig bizonyított, másrészt pedig, hogy a felperes a jogsértésben ezen időpontig vett részt (lásd a megtámadott határozat (971) preambulumbekzdését és 1. cikkének e) pontját).
- 81 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy a versenypolitika terén a közigazgatási eljárások lefolytatása során a védelemhez való jog tiszteletben tartása érdekében az 1/2003 rendelet 27. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy kifogásközlést kell küldeni a feleknek. Amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, e kifogásközlésnek egyértelműen fel kell tüntetnie mindazokat a lényeges bizonyítékokat, amelyekre a Bizottság az eljárás e szakaszában támaszkodik. E bizonyítékokat elegendő összefoglaló jelleggel megjelölni, és a határozatnak nem kell feltétlenül megegyeznie a kifogásközléssel, mivel a kifogásközlés olyan előkészítő dokumentumnak minősül, amelynek ténybeli és jogi megállapításai pusztán előzetes jellegűek (lásd: 2013. december 5-i SNIA kontra Bizottság ítélet, C-448/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:801, 41. és 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 82 Mivel a kifogásközlésben megállapított tények értékelése természetesen csak előzetes lehet, a későbbi bizottsági határozat nem semmisíthető meg kizárólag azért, mert az e tényekből levont végleges következtetések nem egyeznek meg pontosan ezen előzetes értékeléssel (lásd ebben az értelemben: 2013. december 5-i SNIA kontra Bizottság ítélet, C-448/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:801, 43. pont).

- 83 Ebben az összefüggésben a Bizottságnak pontosan a védelemhez való jog tiszteletben tartása érdekében meg kell hallgatnia a kifogásközlés címzettjeit, és adott esetben az elemzését módosítva figyelembe kell vennie a felhozott kifogásokra válaszul tett észrevételeiket. Így lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy értékelését a végleges határozatában pontosítsa, figyelembe véve a közigazgatási eljárásból eredő bizonyítékokat akár a megalapozatlannak bizonyult kifogásoktól való elállás céljából, akár az általa fenntartott kifogásokat alátámasztó érvelésének mind ténybeli, mind jogi szempontból való kiigazítása és kiegészítése céljából, feltéve azonban, hogy a Bizottság csak olyan tényeket állapít meg, amelyekkel kapcsolatban az érintettek kifejtették álláspontjukat, és a Bizottság a közigazgatási eljárásban átadta a védekezésükhöz szükséges információkat (lásd: 2013. december 5-i SNIA kontra Bizottság ítélet, C-448/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:801, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 84 Amint azt a Bíróság már megállapította, a vállalkozások összefonódásainak ellenőrzésére irányuló eljárás keretében a Bizottság nem köteles fenntartani a kifogásközlésben elvégzett ténybeli, illetve jogi értékeléseket. Ellenkezőleg, a végleges határozatát a teljes vizsgálata eredményeire – ahogyan azok a hivatalos eljárás befejezésének időpontjában megmutatkoznak – alapozott végleges megállapításaival kell indokolnia. A Bizottság egyébként nem köteles megmagyarázni a kifogásközlésben foglalt előzetes értékeléseihez képest fennálló esetleges különbségeket (lásd ebben az értelemben analógia útján: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 64. és 65. pont). Ezen ítélkezési gyakorlat átültethető az EUMSZ 101. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásokra, mint amelyről a jelen ügyben is szó van.
- 85 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a jogsértés befejezésének a kifogásközlésben megjelölt időpontja pusztán előzetes jellegű volt, és hogy a Bizottság még a kifogásközlést követően is módosíthatta azt, éspedig a végleges határozat elfogadásáig. Nem kifogásolható tehát, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban a jogsértés befejezésének időpontjaként más időpontot vett figyelembe, mint amelyet a kifogásközlésben megemlített. Ennélfogva a megtámadott határozat nem semmisíthető meg kizárólag azon az alapon, hogy a Bizottság e határozatban a jogsértés befejezésének időpontjaként más időpontot vett figyelembe, mint amelyet a kifogásközlés szakaszában előzetesen megállapított.
- 86 Mindenesetre mindenekelőtt a felperes beadványaiból, valamint a tárgyaláson neki feltett kérdésre adott válaszából kitűnik, hogy a felperes nem vitatja a jogsértés befejezésének a megtámadott határozatban megjelölt időpontját. Ugyanígy nem kérdőjelezi meg azt sem, hogy e jogsértésben 2003. január 29-től 2012. április 23-ig vett részt, és hogy következésképpen a jogsértésben való részvételének utolsó teljes éve a 2011. április 1-jétől 2012. március 31-ig tartó időszaknak felel meg.
- 87 Ezt követően ki kell emelni, hogy a Bizottságnak a jogsértés befejező időpontjának megállapítására vonatkozó döntése szükségszerűen magára a jogsértésre vonatkozó elemeken alapul, nem pedig a bírságok összegének kiszámítására alkalmazandó szabályokon. Következésképpen az ilyen döntés önmagában nem jelentheti ez utóbbi szabályok megsértését.
- 88 Végül a jelen ügyben, még ha feltételezzük is, hogy a felperessel szemben kiszabott bírság összege magasabb azért, mert a Bizottság az eladások értékének kiszámításakor a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évét használta referenciaévként, meg kell jegyezni, hogy e növekedés mindenesetre a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában szereplő szabály, és ennélfogva az ezen iránymutatásban előírt bírságszámítási módszer Bizottság általi alkalmazásának eredménye.

- 89 Márpedig, amint arra a Bizottság hivatkozik, a Törvényszék már kimondta, hogy a jogsértés időtartamának lerövidítése magasabb bírság kiszabását eredményezheti, amennyiben ez a 2006. évi iránymutatásban előírt bírságszámítási módszer ezen intézmény általi alkalmazásának eredménye (lásd ebben az értelemben: 2015. május 20-i Timab Industries és CFPR kontra Bizottság ítélet, T-456/10, EU:T:2015:296, 81. és 82. pont).
- 90 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a felperes nem ad elő semmilyen részletes érvet az arányosság elve állítólagos megsértésének alátámasztására. Mindenesetre a fentiekből nem tűnik ki, hogy a Bizottság megsértette volna a fenti 63. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett arányosság elvét, amikor a jelen ügyben a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában szereplő szabályt alkalmazta, és a jogsértés befejezésének időpontját a kifogásközlésben megjelölt időponttól korábbi időpontban állapította meg.
- 91 Az első jogalap első részét tehát el kell utasítani.

– Az első jogalap második, a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított részéről

- 92 Az első jogalap második része keretében a felperes azt állítja, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, és megteremtette a hátrányos megkülönböztetés veszélyét. A Bizottság egyrészt a felperes eladásai értékének meghatározása során a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évét vette figyelembe, noha tudta, hogy ez jelentősen magasabb bírság kiszabásához vezet. Másrészt három különböző módszert alkalmazott a referenciaév kiválasztásához, és e módszerek hét különböző referenciaévhez vezettek. A Bizottság ugyanis eltérő referenciaéveket alkalmazott a megtámadott határozat több címzettje, azaz a Nippon, a Hitachi, a Nichicon, az Elna és a Sanyo esetében.

[omissis]

- 99 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az egyenlő bánásmód elve csak akkor sérül, ha hasonló helyzeteket eltérő módon kezelnek, vagy eltérő helyzeteket ugyanolyan módon kezelnek, kivéve ha e bánásmód objektíve igazolt (lásd: 2013. december 5-i Solvay kontra Bizottság ítélet, C-455/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:796, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2014. július 11-i Esso és társai kontra Bizottság ítélet, T-540/08, EU:T:2014:630, 101. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 100 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy egyrészt, amennyiben az egyazon jogsértésben érintett vállalkozások forgalmát kell alapul venni a kiszabandó bírságok közötti arányok meghatározása során, úgy kell behatárolni a figyelembe veendő időszakot, hogy a rendelkezésre álló forgalmi adatokat, amennyire csak lehetséges, össze lehessen egymással hasonlítani. Ebből következik, hogy az adott vállalkozás csak akkor követelheti, hogy a Bizottság rá nézve attól eltérő időszakot vegyen figyelembe, mint amelyet általában meghatározott, ha bizonyítja, hogy az utóbbi időszak alatt általa elért forgalom sajátos okokból nem jelzi sem valós méretét, sem gazdasági erejét, sem pedig az általa elkövetett jogsértés terjedelmét (lásd: 2014. július 11-i Sasol és társai kontra Bizottság ítélet, T-541/08, EU:T:2014:628, 334. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 101 Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy a kartellben részt vevő vállalkozásokkal szemben kiszabott bírságok összegének kiszámítása során az érintett vállalkozások eltérő kezelése szorosan hozzátartozik az e területen a Bizottságra ruházott jogkör gyakorlásához. Mérlegelési mozgástere keretében ugyanis a Bizottságnak e vállalkozások sajátos magatartása és jellemzői alapján kell egyénítenie a szankciót annak érdekében, hogy minden esetben biztosítsa az uniós versenyjogi szabályok teljes érvényesülését (lásd: 2013. december 5-i Caffaro kontra Bizottság ítélet, C-447/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:797, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 102 A jelen ügyben a megtámadott határozat (989) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a kiszabandó bírságok alapösszegének meghatározása érdekében a Bizottság a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában szereplő szabályra hivatkozva a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évét (pontosabban az utolsó teljes üzleti évet) használta referencia-időszakként a kartell valamennyi résztvevője eladásai értékének kiszámításához, az Elna és a Nippon Chemi-Con kivételével.
- 103 Ezenkívül a megtámadott határozat (991) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a Bizottság az eladások értékét a két termékkategória, vagyis az alumínium-elektrolitkondenzátorok és a tantál-elektrolitkondenzátorok tekintetében külön számította ki (lásd a fenti 24. pontot).
- 104 Ráadásul a megtámadott határozat (1007) preambulumbekzdésének 1. táblázatából kitűnik, hogy figyelembe véve a különböző jogsértési időszakokat, valamint a szóban forgó vállalkozások különböző üzleti éveit, a jogsértésben való részvétel utolsó teljes éve (vagyis az utolsó teljes üzleti év) az érintett vállalkozások esetében nem volt mindig ugyanaz.
- 105 Közelebbről a megtámadott határozat (987)–(991) és (1007) preambulumbekzdéséből többek között kitűnik, hogy a felperes esetében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felperes 2012. április 23-ig vett részt a jogsértésben, és hogy a jogsértés vége előtti utolsó teljes üzleti év a 2011 áprilisától 2012 márciusáig tartó üzleti év volt.
- 106 A Nichicont illetően a Bizottság úgy vélte, hogy e vállalkozás a tantál-elektrolitkondenzátorokra vonatkozó jogsértésben 2010. március 9-ig vett részt, és hogy az e kondenzátorokra vonatkozó jogsértés vége előtti utolsó teljes üzleti év a 2008 áprilisától 2009 márciusáig tartó üzleti év volt. Ezenkívül a Bizottság úgy vélte, hogy az említett vállalkozás az alumínium-elektrolitkondenzátorokra vonatkozó jogsértésben 2010. május 31-ig vett részt, és hogy az e kondenzátorokra vonatkozó jogsértés vége előtti utolsó teljes üzleti év a 2009 áprilisától 2010 márciusáig tartó üzleti év volt.
- 107 A Hitachit illetően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy e vállalkozás 2010. február 18-ig vett részt a jogsértésben, és hogy a jogsértés vége előtti utolsó teljes üzleti év a 2008 áprilisától 2009 márciusáig tartó üzleti év volt.
- 108 A Sanyót illetően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy e vállalkozások 2011. április 19-ig vettek részt a jogsértésben, és hogy a jogsértés vége előtti utolsó teljes üzleti év a 2010 áprilisától 2011 márciusáig tartó üzleti év volt.
- 109 Egyébiránt az Elna és a Nippon Chemi-Con tekintetében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy mivel az Elna és a Nippon Chemi-Con a jogsértésben való részvételének vége előtt felhagyott a tantál-elektrolitkondenzátorok értékesítésével, e kondenzátorokat illetően az azon utolsó teljes üzleti évben teljesített eladások értékét kell figyelembe venni, amely során e vállalkozások ilyen

kondenzátorokat értékesítettek, annak elkerülése érdekében, hogy az eladások értéke következtében a jogsértés gazdasági jelentősége alul legyen értékelve. Így az Elnát illetően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy tekintettel arra, hogy e vállalkozás 2010. augusztus 1-jén hagyott fel a tantál-elektrolitkondenzátorok értékesítésével, az eladások értékének meghatározásakor a 2009-es évet kell figyelembe venni. A Nippon Chemi-Con esetében a Bizottság úgy vélte, hogy referenciaévként egyrészt az alumínium-elektrolitkondenzátorok eladásainak értékét illetően a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évét, azaz a 2011–2012-es évet kell figyelembe venni, másrészt a tantál-elektrolitkondenzátorok eladásainak értékét illetően azt az utolsó teljes évet kell figyelembe venni, amely során e vállalkozás ilyen kondenzátorokat értékesített, azaz a 2003–2004-es évet (lásd a megtámadott határozat (9) és (34) preambulumbekzdését, valamint 1643. lábjegyzetét).

- 110 A fentiek összességéből az következik, hogy először is a kiszabandó bírságok alapösszegének meghatározásához a Bizottság egyrészt – az Elna és a Nippon Chemi-Con kivételével – a kartell valamennyi résztvevője esetében a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában szereplő kritériumot alkalmazta, a jogsértésben való részvételük utolsó teljes évében teljesített eladások értékét figyelembe véve. Másrészt a Bizottság a kartell valamennyi résztvevője tekintetében külön számította ki az érintett két termék kategória, vagyis az alumínium- és a tantál-elektrolitkondenzátorok eladásainak releváns értékét (lásd a fenti 102. és 103. pontot).
- 111 Kétségtelen, hogy a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában szereplő kritérium alkalmazása az e kritérium által érintett hét vállalkozás esetében nem vezetett ugyanazon éves időszak alkalmazásához, figyelemmel az esetükben megállapított különböző jogsértési időszakokra (lásd a fenti 105–108. pontot).
- 112 Meg kell azonban állapítani, hogy a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évének kritériumát a Bizottság az érintett hét vállalkozás esetében koherens és objektív módon alkalmazta. Az esetükben figyelembe vett éves időszakok között megfigyelhető különbség ugyanis csupán az említett kritérium alkalmazásának eredménye, amely figyelembe veszi a jogsértésben való részvétel különböző időszakait, valamint a szóban forgó vállalkozások különböző üzleti éveit (lásd a fenti 105–108. pontot).
- 113 Ezenkívül, még ha a szóban forgó éves időszakok nem is felelnek meg ugyanazon naptári évnek, illetve üzleti évnek, az egyes vállalkozások által ezen évek során elért forgalom összehasonlítható. Egyrészt ugyanis a kartell valamennyi résztvevőjét illetően – az Elna és a Nippon Chemi-Con kivételével – ezen éves időszakokat ugyanazon objektív kritérium, vagyis a jogsértésben való részvételük utolsó teljes éve alapján választották ki. Másrészt a Bizottság a kartell valamennyi résztvevőjét illetően ugyanazt a számítási módszert alkalmazta, külön-külön figyelembe véve a két érintett kondenzátortípus eladásainak értékét.
- 114 Ennélfogva az eladások értéke kiszámításának a Bizottság által követett módszere nem önkényes, és önmagában nem vezet a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az egyenlő bánásmód elvének a megsértéséhez.
- 115 Ráadásul, amint az a fenti 78. pontban megállapításra került, a felperes nem bizonyította, hogy az említett egységes kritérium alkalmazásával az ő esetében figyelembe vett referenciaév nem reprezentatív a tényleges méretét és a piacon fennálló gazdasági erejét, illetve a jogsértés terjedelmét illetően.

- 116 Másodszor, ebből az következik, hogy azt, hogy a Bizottság a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évét nem használta szempontként az Elna és a Nippon Chemi-Con által értékesített tantál-elektrolitkondenzátorok értékének meghatározásához (lásd a fenti 109. pontot), a jelen ügyben objektíve igazolja az e két vállalkozás helyzete és a kartell hét másik résztvevőjének helyzete közötti különbség. Ez utóbbiakkal ellentétben ugyanis az első két vállalkozás a jogsértésben való részvételük vége előtt felhagyott az ilyen típusú kondenzátorok értékesítésével, amit végeredményben a felperes sem vitat.
- 117 Márpedig, amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, amennyiben adott vállalkozás esetében a kartell többi tagja vonatkozásában figyelembe vett referenciaévben elért forgalom nem utal hasznosan és megbízhatóan e vállalkozásnak a jogsértés időszakában fennálló tényleges gazdasági helyzetére, a Bizottság jogosult az említett vállalkozás valamely más, e közös referenciaévtől eltérő évben elért forgalmát figyelembe venni annak érdekében, hogy megfelelően fel tudja mérni a vállalkozás pénzügyi forrásait, és biztosítsa a bírság kellően elrettentő hatását, feltéve azonban, hogy az évet koherens és objektíve igazolható kritérium alapján választotta ki (lásd: 2013. december 5-i Caffaro kontra Bizottság ítélet, C-447/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:797, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 118 Ebben az összefüggésben a Bizottság nem követett el hibát, amikor megállapította, hogy az azon utolsó teljes üzleti év során teljesített eladások értékét kell figyelembe venni, amely során az említett két vállalkozás értékesített tantál-elektrolitkondenzátorokat, egyrészt azért, hogy figyelembe vegye e vállalkozásoknak a jogsértés időszakában fennálló valós gazdasági helyzetét, másrészt pedig annak elkerülése érdekében, hogy az eladások értéke következtében a jogsértés gazdasági jelentősége alul legyen értékelve.
- 119 Egyébiránt a Bizottsághoz hasonlóan rá kell mutatni arra, hogy az, hogy az eladások értékének meghatározása a kartell bizonyos résztvevői számára előnyösebb lehetett, mint a felperes esetében, önmagában nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek. A felperes álláspontja azt feltételezi, hogy a Bizottság által kiszabandó bírság összegének meghatározása olyan pontos aritmetikai számítás eredménye, amely a lehető legkisebb összegű bírság kiszabásához vezethet, amely feltételezés a 2006. évi iránymutatás 6. pontjára és a Bíróság ítélkezési gyakorlatára tekintettel téves (lásd analógia útján: 2017. február 16-i H&R ChemPharm kontra Bizottság ítélet, C-95/15 P, nem tették közzé, EU:C:2017:125, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 120 Következésképpen a felperes állításával ellentétben a Bizottság nem teremtette meg a hátrányos megkülönböztetés veszélyét, és nem sértette meg az egyenlő bánásmód elvét sem, amikor egyrészt a kartell résztvevői által teljesített eladások értékének meghatározása érdekében a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évének általános kritériumát választotta, másrészt pedig a szóban forgó elektrolitkondenzátorok két típusára vonatkozó eladások értékét külön-külön figyelembe véve más kritériumot alkalmazott két olyan vállalkozás esetében, amelyek a többi résztvevőtől eltérően több évvel a kartellben való részvételük vége előtt felhagytak e kondenzátorok egyik típusának értékesítésével.

[omissis]

- 126 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a felperes nem bizonyította azt, hogy a Bizottság túllépte a bírságok összegének megállapítása során őt megillető mérlegelési jogkör korlátait, és azt sem, hogy a bírságok alapösszegének kiszámításához figyelembe veendő eladások értékének meghatározása érdekében a referenciaév megállapítása során megsértette volna a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét és az egyenlő bánásmód elvét.
- 127 Az első jogalap második részét, és ennél fogva az első jogalapot teljes egészében el kell tehát utasítani.

Az arra alapított második jogalapról, hogy a Bizottság nem alkalmazott alacsonyabb súlyossági együtthatót

[omissis]

- 129 A Bizottság vitatja ezen érveket.

[omissis]

- 131 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás 19–22. pontjának megfelelően azon két tényező közül az egyik, amelyen a bírság alapösszege alapul, az érintett eladások értékének a jogsértés súlyának mértéke alapján megállapított aránya. A jogsértés súlyát minden egyes jogsértéstípusnál esetenként állapítják meg, az adott ügy valamennyi körülményének figyelembevételével. Az eladások értéke konkrét esetben figyelembe veendő arányának meghatározása érdekében a Bizottság olyan tényezőket vesz figyelembe, mint például a jogsértés jellege, az érintett felek összesített piaci részesedése, a jogsértés földrajzi kiterjedése, valamint az, hogy a jogsértés megvalósult-e.
- 132 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a jogsértés súlyát egyedileg kell értékelni. Így a bírságok összegének meghatározásakor figyelembe kell venni a jogsértés időtartamát, és az összes olyan tényezőt, amely hatással lehet a jogsértés súlyának értékelésére, mint például az egyes vállalkozások magatartását, az összehangolt magatartások létrehozásában játszott szerepüket, az e magatartásokból származó előnyüket, a méretüket és az érintett termékek értékét, valamint azt, hogy az ilyen típusú jogsértések milyen kockázatot jelentenek az Európai Unió számára (lásd: 2011. december 8-i KME Germany és társai kontra Bizottság ítélet, C-272/09 P, EU:C:2011:810, 96. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2018. szeptember 26-i Infineon Technologies kontra Bizottság ítélet, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 196. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E tényezők között szerepel a versenyellenes magatartások száma és intenzitása is (lásd: 2018. szeptember 26-i Infineon Technologies kontra Bizottság ítélet, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 197. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 133 A jelen ügyben rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban megállapította, hogy az EGT egész területére kiterjedő egységes és folyamatos jogsértés valósult meg, amely olyan megállapodásokból és/vagy összehangolt magatartásokból állt, amelyek célja az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorok szállítására vonatkozó árpolitikák összehangolása volt (lásd a fenti 10. és 11. pontot). A Bizottság megállapította a felperes ezen egységes és folyamatos jogsértésért való felelősségét, anélkül azonban, hogy a felelőssége kiterjedne a CUP-találkozókra, amelyek vonatkozásában a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felperes azokban való részvétele nem nyert bizonyítást (lásd a fenti 18. pontot).

- 134 E körülményekre, és különösen a jogsértés jellegére és földrajzi kiterjedésére tekintettel a Bizottság az eladások értékének a jogsértés súlya címén figyelembe veendő arányát 16%-ban állapította meg (lásd a fenti 26. pontot).
- 135 Ezenkívül a Bizottság a felperes és a Nec esetében a bírság alapösszegét 3%-kal csökkentette amiatt, hogy a CUP-találkozókon való részvételük nem nyert bizonyítást, és semmi nem bizonyítja, hogy azokról tudomásuk lett volna (lásd a fenti 29. pontot).
- 136 Ebből következik, hogy a jelen ügyben a Bizottság először is a jogsértés súlya címén 16%-os együtthatót alkalmazott, ezt követően pedig a felperes egyéni magatartását értékelte, és enyhítő körülmény címén 3%-kal csökkentette a bírság alapösszegét amiatt, hogy a CUP-találkozókon való részvétele nem nyert bizonyítást.
- 137 A Bizottság ezen értékelését a felperes érvei nem kérdőjelezik meg.
- 138 Először is, ellentétben azzal, amit a felperes állít, nem ellentétes az ítélkezési gyakorlattal a Bizottság azon megközelítése, hogy enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy a felperes nem vett részt a CUP-találkozókon.
- 139 Egyrészt mindjárt az elején rá kell mutatni arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság valamely vállalkozás jogsértésben való részvételének relatív súlyát és az ügy sajátos körülményeit figyelembe veheti vagy a jogsértés súlyának az 1/2003 rendelet 23. cikke szerinti értékelése során, vagy pedig az alapösszegnek az enyhítő és súlyosító körülmények alapján történő kiigazításakor. Az ilyen választási lehetőség Bizottság részére történő biztosítása összhangban van a fenti 132. pontban felidézett ítélkezési gyakorlattal, amely előírja, hogy a bírság összegének meghatározása során minden esetben figyelembe kell venni a szóban forgó vállalkozás egyéni magatartását (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 104. és 105. pont; 2017. január 26 -i Laufen Austria kontra Bizottság ítélet, C-637/13 P, EU:C:2017:51, 71. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 140 Így, még ha feltételezzük is, hogy a 2011. november 16-i Sachsa Verpackung kontra Bizottság ítélet (T-79/06, nem tették közzé, EU:T:2011:674) 135–138. pontja, valamint a 2014. október 10-i Soliver kontra Bizottság ítélet (T-68/09, EU:T:2014:867) 62., 63. és 65–67. pontja alátámasztja a felperes álláspontját, amely szerint a CUP-találkozókon való részvételének hiányát nem enyhítő körülményként, hanem a jogsértés súlyára vonatkozó együttható meghatározásakor kellett volna figyelembe venni, e megközelítést nem támasztja alá a Bíróságnak a Törvényszék fent említett ítéleteinek kihirdetését követően megerősített, a fenti 139. pontban felidézett ítélkezési gyakorlata. Ezen ítélkezési gyakorlatból ugyanis kitűnik, hogy a Bizottság mérlegelési mozgásterrel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy valamely konkrét vállalkozás egyéni magatartását a bírságösszeg kiszámításának egyik vagy másik szakaszában veszi-e figyelembe.
- 141 Hozzá kell tenni, hogy a fenti 99. pontban felidézett ítélkezési gyakorlat szerint az egyenlő bánásmód elve értelmében a jogsértés súlyának értékelése során az ugyanazon kartellben részt vevő vállalkozások közötti különbségeket – különös tekintettel a részvételük földrajzi kiterjedésére – nem feltétlenül a „jogsértés súlyára”, illetve a „kiegészítő összegre” vonatkozó együttható megállapítása során kell figyelembe venni. Erre a bírságösszeg kiszámításának valamely más szakaszában is sor kerülhet, mint például az alapösszegnek a 2006. évi iránymutatás 28. és 29. pontja szerinti enyhítő és súlyosító körülmények alapján történő kiigazítása során.

[omissis]

- 145 Másodsor meg kell állapítani, hogy nem lehet helyt adni a felperes azon állításának, hogy a Bizottság egy olyan jogsértésért állapította meg a felelősségét, amelyet „nem követett el”.
- 146 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a felperes nem azért kéri a megtámadott határozat megsemmisítését, mert az megállapítja a felelősségét a szóban forgó jogsértésért, hanem azért, mert az bírságokat szab ki vele szemben.
- 147 Ezt követően meg kell állapítani, hogy az, hogy a felperes nem vett részt a CUP-találkozókon, egyáltalán nem változtat azon a tényen, hogy a felperes ugyanolyan jellegű és földrajzi kiterjedésű jogsértésben vett részt, mint a kartell többi résztvevője.
- 148 Amint ugyanis a fenti 12. és 13. pontból kitűnik, a szóban forgó kartellt olyan többoldalú találkozók révén – amelyeket a értékesítési felsővezetők és a felsővezetés szintjén tartottak –, valamint a felek közötti kétoldalú és háromoldalú *ad hoc* kapcsolatok révén szervezték meg. Az említett többoldalú találkozókat, amelyekre 1998 és 2012 között havonta vagy kéthavonta került sor, időrendi sorrendben „ECC-találkozók”, „ATC-találkozók”, „MK-találkozók”, illetve „CUP-találkozók” név alatt szervezték meg. A CUP-találkozók az MK-találkozókkal párhuzamosan zajlottak, azokat kiegészítve, és az MK-találkozók „hivatalos találkozói” voltak, mivel azokat általában egy héttel az utóbbiakat követően szervezték meg. Márpedig, noha a felperesnek a CUP-találkozókon való részvétele nem nyert bizonyítást, nem vitatott, hogy a felperes részt vett a többi találkozóon, többek között az MK-találkozókon.
- 149 Ebben az összefüggésben, mivel a felperes részt vett azon többoldalú találkozók nagy többségén, amelyek révén a szóban forgó kartellt megszervezték, az a pusztán tény, hogy nem vett részt a CUP-találkozókon, nem változtat a jogsértésének jellegén vagy földrajzi kiterjedésén. Ennélfogva a felperes tévesen hivatkozik arra, hogy a neki betudott jogsértés terjedelme eltér a kartell többi résztvevőjének betudott jogsértés terjedelmétől.
- 150 Végül, a megtámadott határozatban alkalmazott súlyossági együtthatót illetően emlékeztetni kell arra, hogy általános szabály szerint az eladások értékének szóban forgó arányát akár 30%-ban is megállapíthatják (lásd a 2006. évi iránymutatás 21. pontját). Ezenkívül e 30%-os határon belül az eladások értéke konkrét esetben figyelembe veendő arányának meghatározása érdekében a Bizottság olyan tényezőket vesz figyelembe, mint például a jogsértés jellege, az érintett felek összesített piaci részesedése, a jogsértés földrajzi kiterjedése, valamint az, hogy a jogsértés megvalósult-e (a 2006. évi iránymutatás 22. pontja). Mivel a legsúlyosabb versenykorlátozásokat – mint amilyenek az árrögzítésről szóló horizontális megállapodások is – szigorúan kell szankcionálni, az eladások ilyen jogsértések esetén figyelembe veendő arányát általában a legmagasabb szinten állapítják meg (a 2006. évi iránymutatás 23. pontja).
- 151 A jelen ügyben a Bizottság a súlyossági együtthatót 16%-ban állapította meg, figyelembe véve egyrészt azt, hogy az árak összehangolására irányuló horizontális „megállapodások” jellegüknek fogva az EUMSZ 101. cikk legsúlyosabb megsértései közé tartoznak, másrészt pedig azt, hogy a kartell az EGT egész területére kiterjedt (lásd a fenti 26. pontot). Így e mértéket a súlyossági együttható tartományának közepénél enyhén magasabb összegben határozta meg, amely tartomány az eladások értékének 30%-áig terjedhet. E körülmények között, figyelembe véve a jogsértés jellegét és földrajzi kiterjedését, nem állapítható meg, hogy a 16%-os súlyossági együttható a felperes által elkövetett jogsértés súlyára tekintettel nem megfelelő, vagy túl magas, pusztán azon az alapon, hogy a felperes nem vett részt a CUP-találkozókon.

152 A fentiek összességéből következik, hogy az a tény, hogy a Bizottság a jelen ügyben a kartell valamennyi résztvevője esetében 16%-os súlyossági együtthatót alkalmazott, és figyelembe vette azt, hogy a felperes nem vett részt a CUP-találkozókon, amely okból enyhítő körülmény címén csökkentette a felperes bírságának alapösszegét, nem minősülhet sem az 1/2003 rendelet 23. cikke (3) bekezdése, sem a személyes felelősség elve megsértésének.

153 Következésképpen a második jogalapot el kell utasítani.

[omissis]

A felperessel szemben kiszabott bírságok összegének csökkentésére irányuló kérelemről

156 Másodlagosan a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét a vele szemben kiszabott bírságok összegének újraszámítása, sőt csökkentése érdekében. A felperes azt állítja, hogy a bírságokat újra kell számítani egyrészt úgy, hogy e számítás során a felperes által az EGT-ben a jogsértés azon teljes időszakában teljesített eladások átlagát veszik figyelembe, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok, másrészt pedig úgy, hogy legalább 3%-kal alacsonyabb súlyossági együtthatót alkalmaznak.

[omissis]

166 Először is, ami a felperes arra irányuló kérelmét illeti, hogy a Törvényszék számítsa újra a bírság alapösszegének kiszámítása szempontjából releváns eladások értékét, mindjárt az elején rá kell mutatni arra, hogy a felperes nem mutat be valódi alternatívát a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában szereplő, a Bizottság által alkalmazott kritérium vonatkozásában. Úgy tűnik ugyanis, hogy a felperes az általa az eladások „átlagos” értékének megállapítása érdekében megjelölt időszakot, azaz a 2007 augusztusától 2012 márciusáig terjedő időszakot kizárólag azért választotta ki, mert olyan időszakról van szó, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok.

167 E körülmények között a felperes érvelésének nem lehet helyt adni, amikor az eladások értékének meghatározása érdekében olyan kritérium alkalmazását javasolja, amely egyrészt nem nyújt semmilyen olyan információt, amely lehetővé tenné annak biztosítását, hogy az eladások így kiszámított említett értéke a felperes méretét és gazdasági erejét, illetve a jogsértés terjedelmét illetően reprezentatív legyen, másrészt pedig nem teszi lehetővé az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartását, amint azt egyébként maga a felperes is elismeri (lásd a fenti 49. pontot).

168 Amint az a fenti 112. és 113. pontból kitűnik, a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évének kritériumát a jelen ügyben koherens és objektív módon alkalmazták a kartell összes hasonló vagy azonos helyzetben lévő résztvevője tekintetében. Ezenkívül kitűnik, hogy az Elna és a Nippon Chemi-Con a jogsértésben való részvétele vége előtt felhagyott a tantál-elektrolitkondenzátorok értékesítésével, ennél fogva eltérő helyzetben volt, mint a jogsértés hét másik résztvevője.

169 Következésképpen az, hogy a Bizottság az Elna és a Nippon Chemi-Con tantál-elektrolitkondenzátorokra vonatkozó eladásai értékének meghatározásához egy másik évet alkalmazott, a jelen ügyben objektív módon igazolható e két vállalkozás eltérő helyzetével, amely vállalkozások a jogsértésben való részvételük vége előtt felhagytak az ilyen típusú kondenzátorok értékesítésével. Ebben az összefüggésben sem a Bizottság, sem a Törvényszék nem alkalmazhat azonos kritériumokat különböző helyzetekre, ellenkező esetben a figyelembe vett eladások értéke a jogsértés gazdasági jelentőségének alulértékeléséhez vezetne (lásd a fenti 116. és 118. pontot).

170 Ennélfogva különösen az egyenlő bánásmódra és az arányosságra tekintettel nem lehet indokolt az, hogy a Törvényszék módosítsa a felperessel szemben kiszabott bírság alapösszegének kiszámítása szempontjából releváns eladások értékének a megtámadott határozatban való meghatározását.

[omissis]

182 A felperessel szemben kiszabott bírságok összegének csökkentése iránti kérelmet ennélfogva el kell utasítani, következésképpen pedig a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

[omissis]

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített kilencedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék a keresetet elutasítja.**
- 2) **A Tokin Corp. viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság költségeit.**

Costeira

Gratsias

Kancheva

Kihirdetve Luxembourgban, a 2021. szeptember 29-i nyilvános ülésen.

Aláírások